

DEO OPTIMO MAXIMO UNI ET TRINO, VIRGINI DEIPARÆ ET SANCTO LUÆ ORTHODOXORUM MEDICORUM PATRONO.

QUESTIO MEDICA, CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS MANE DISCUTIENDA IN SCHOLIS MEDICORUM. DIE JOVIS II. APRILIS MDCCXVI.

M. ALEXANDRO LE FRANÇOIS, Doctore Medico, Præside.

An quo tempore fluunt catamenia, noxia Venus?

EX alimentorum variis generibus colore, sapore, odore plurimum à se invicem diffisit, mirum quam uniformis consociatur chylus: Ex hoc in sanguinem converso non minùs mirum quam discrepantes eliciantur succi. Hos secernunt diversâ variis in locis aptata incernicula. Glandulis ea constant sic à naturâ comparatis, ut quodlibet incerniculum humorem cui percolandum dicatum est, transmittat, ceteros respuat liquores. Quo pacto hæc fiant, cum sensibus non detegatur, vix fas est credere id unquam cognoscendum. Rem explanare non desperant qui inter Medicos Hypothesibus fulti, ad explicandas corporis functiones consociam adhibent mechanice: Verùm quam infelici successu! Alii in quovis colo supposituerunt fermentum, cujus interventu humor fecernendus divelleretur à reliquo sanguine; alii glandularum poros eâ magnitudine & figurâ donârunt, quæ particulas fecernendi humoris sicerent elabi, ceterarum transitui obstitant; alii in quovis incerniculo crediderunt ab ipso fertis primordio inditum humorem, quicum in sanguine contentus liquor congener ita sociaretur, ut pervadere eorum posset, aliis liquoribus non admixtis; quemadmodum charta emporetica oleo primùm imbuta oleosis particulis transitum præbet, quem denegat aquosis. Sed otiosa sunt hæc hominum ingeniosè delirantium commenta. Ut sua habet Mytheria Religio, sic in rerum naturâ sunt adyta hominum mentibus inaccessa. Tu ne quæris scire nefas. Sapiens est æquo animo ignorare insensibilem corporis mechanismum, quem supremus Artifices occultum esse voluit. Structuram partium sensibus obviâ, earumque functiones conspicuas apprime callere fatagit prudens Medicus; in scrutandis abditis non ludit operam. Secretionum Artem curiosus non rimatur, sed quid secretionibus tacti diligenter addidit. Eorum ope humores functionibus obvendis cum utiles, tum etiam inutiles à reliquo sanguine colari novit, hos foras expellendos, illos intus condendos; non mediocriter lædi sanitatem si alterutri in sanguine confusi remaneant, vel si qui excerni debent retineantur, vel si quos retineri convenit, excernantur.

QUANTUMVIS boni sint succi potus & cibus, plurimas continent particulas exercendis functionibus non solum ineptas, sed etiam nocivas nisi è corpore eliminentur. Unde harum fieri secretionem excretionemque necesse est. Renum commeatu serum copiosius recrementis factum, quod urina dictum est, è sanguine secedit; ipsius fuligo per pulmones indefinenter expirat; sudor per cutem erumpit; mucus per membranâ nares fuscigentem; cerumen per cutem internæ auri prætersam expurgatur. Tandem est humores inutiles è corpore expelli, ut in singulis partibus non desint cola, quæ opus adeo necessarium præstent. Quasi tot emundatoria vix sufficiant, nonnunquam nova exurgunt; hæc morridibus vitiosis humor excernitur; si quæ contingat præter naturam continui solutio, modò brevi non fiat coactum partium divisiarum, eâ vulgò abutitur natura ad fucos inutiles pellendos. Evacuationem solitam supprimi angue pejus; mille præstò sunt incommoda. Retenti humores diathesin sanguinis evertunt; in has vel illas irruunt partes, ibique phlogos, vel ædemata gignunt, dolores excitant, & si crassiores sint, figuntur & in chirostos concrevunt tumores. Hinc ulcera diuturna non absque periculo consolidantur, nisi pravis humoribus per illa effluere consuetis alia via per catharsin repetitam præbeatur. Non minùs pertimescendum clausis imprudenter fonticulis. At longè graviora impendent mala cum humor erumpens derepente sistitur: qui tunc è sanguine secretus est, omninò depravatur circuitionis defectu, nec solum repetit iter quin pravam indolem sanguini impartiat. Hinc si sudor derepente cohibeatur, peripneumonia, pleuritidem, anginam, rhumatismum frequenter accersiri notum lippis & tonforibus.

EÆDEM fermè competunt evacuationes maribus & feminis. His tamen peculiaris est menstrua purgatio, quâ scilicet uno quoque mense cruoris stillicidium per vasa uteri experiuntur. In investigandâ istius periodici effluxus causâ plurimum insudant Medici, sed incassum; latet adhuc latebitque. Diù invaluit opinio quæ menstrua hanc evacuationem Lunæ ascribebat: mirum quod error adeo manifestus doctas mentes tamdiu excecaverit. Nullatenus enim cum Lunæ motibus congruit hæc evacuatio. Nolite ætatis Medici paulò subtilius rem perfructari, alii fermentum aut in ipso utero aut in sanguine, alii plethoram, quidam semen in propriis vasibus rigidum causati sunt; meræ conjecturæ; nullâ ex parte rationes sat firmæ evanescunt, quæ Medicum prudentem moveant ad ferendum de hæc quæstione iudicium. Aliter de excreti tunc sanguinis indole sentiendum. Quamvis enim sat floridus aliquandò videatur, ne tamen sincerum existimaveris. Uterus corporis femine sentina est: pravi corruptique succi per hanc viam amandantur, præcipue menstrui fluxus tempore. Ideo tunc ob acrimoniam titillantur femine, & ad Venerem excitantur. Indè in quibusdam expirans teter odor vium, & alia benè multa corruptit. Dùm perverso rerum non naturalium usu prædedit iste effluxus; retenta colluvies malorum invehit catervam. Adfunt brevi Chlorosis, uterina suffocatio, icterus, schirri, vomitus enormes, &c. Scieritis, quamvis non semper impunè per fecundationem impeditur. Qui enim humores pravi hæc viâ excerni solent, si per aliam eliminentur, gravidæ mulieres prosperè ununtur valetudine; fecis, si aliter contingat. Hinc nonnullæ, quandiu uterum gerunt, bellè se habent, multæ gestationis initio variè affliguntur, quædam etiam usque ad partum. Sed dùm fluentibus mensibus mulier concipit, uterus sece contrahit, subitoque fit mensium suppressio, matri & soboli non mediocriter nocitura.

QUÆ singulos tollit, toti hominum generi exitialis foret dura lethi necessitas, nisi ipsius perennitati generatione consultum esset. Maris, femineque copula procreatis fœtibus jacturam decedentium refarcit. Idcirco in utroque sexu mira inest, & penè ineluctabilis propensio ad mutuum amplexum, ad quem ut efficacius inducerentur, voluptatis illecebri trahi voluit supremum rerum opifex. At hominem rationis competentem plus æquo voluptate affici indignum est. Ita sensibus duci non debet in veneros amplexus, ut libidini imprimis serviat, oblitus scopi quem sibi Autor nature proposuit. Ne ergò deur opera liberis quandiu fluunt catamenia: non enim leve detrimentum valetudini afferret hæc incontinentia. In mutuo amplexu utriusque sexus hinc inde exhalant effluvia, quæ è femine corpore in marem facillè penetrant & vicissim. Inde quæ labes humorum est unius, sepius alterius sanguinem inficit. Uxor phitifica morbum conjugii frequenter communicat. Fœda igitur colluvies catamenii excerni solita, & plurimum insensa femine cum intus retinetur, non leviter offendit maritum, si eâ erumpente Veneri indulgendo virus hauserit. Multò magis læditur uxor cum fecundus tunc est coitus. Subito enim compressa humorum vacuandorum excretio, gravia accersit mala. Sive enim ibi subsistant alicubi, five intrâ vasa resorbentur, & fœtum & matrem malè afficiunt; graviora erunt, quæ tunc gravidæ affligere solent, incommoda; quin summum est periculum, ne morbi quam plurimi inde oriantur. Alimento fœtui sufficiens vix ac ne vix quidem sincerum erit, undè imbecillus evadet, & levi de causâ antetempus prodibit. Si prægnans statum partis momentum attingat, editus in lucem infans vivet causarius, nisi præmaturâ morte luat parentum culpam.

NON minùs in Veneris quam in alimentorum usu modus servandus. Si enim his individuum, illâ speciei conservationi providetur. In utrisque libidinem explere nulla sanitatis habitâ ratione, pecudum ritu vivere est. Sicut ergò deletionis causâ errare in cibo & potu minimè licet, ita Veneri abuti rectè rationi adversatur. Ideo conjuges culpandi, si & speciei & suæ ipsorum conservationis parùm studiosi Venerem exerceant, dùm fluunt catamenia, suæ quippe minis consulunt valetudini, atque etiam proli, si tunc gravidetur mulier. Hinc est quod apud Ezechielem Prophetam inter crimina recensetur talis coitus. ^a *Et vir si fuerit iustus & fecerit iudicium & iustitiam, in montibus non comederit, & oculos suos non levaverit ad idola domus Israël, & uxorem proximæ suæ non violaverit, & ad mulierem menstruantem non accesserit...* Hic iustus est; virâ vivax, ait Dominus. Adeo grave peccatum istud visum est, ut capite luendum iudicaretur Lex Moyis. ^b *Qui coierit cum muliere in fluxu menstruo & revelaverit turpitudinem ejus, ipsaque aperuerit fontem sanguinis sui, interficietur ambo de medio populi sui.* Ad malum propensissimis ita oportuit pœnæ metum incutere. At virum probum sola officii ratio ab eo quod pravam est, averit. Ne ergo parùm sui potens fluentibus catamenis Venerem exerceat sanitati infensam; illum si non reprimat loci fœditas, saltem deterreat suæ conjugisque & proli nascituræ salus, quæ hinc in dubium venit. Nam per illam evacuationem pravis corruptisque humor fillat ex utero, hujus humoris portio coitûs tempore in intima viri penetrans, ipsius sanguinem insciendo sanitatem labefactat. Fœcundatio, quæ præcipuus est Veneris finis, non nisi matris & fœtus periculo contingit, subito coarctatâ evacuatione.

^a *Cap. 18. vers. 5.*

^b *Levitic. cap. 20. vers. 18.*

Ergo quo tempore fluunt catamenia, noxia Venus.

Proponebat Parisiis JOANNES DAMIANUS CHEVALIER, Andegavensis, Baccalaurus Medicus, A. R. S. H. 1716.

